

PRAVILNIK O ŠKOLOVANJU U HRVATSKOM PLANINARSKOM SAVEZU

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se pravilnikom uređuje sustav školovanja članova HPS-a, nadležnosti stručnih komisija za pojedine vrste školovanja, sadržaj i opseg programa školovanja te minimalni standardi i metode provođenja školovanja u HPS-u. Izrazi u muškom rodu koji se koriste u ovom Pravilniku i u programima donesenim na temelju ovog Pravilnika, a imaju rodno značenje, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

CILJEVI ŠKOLOVANJA

Članak 2.

Cilj školovanja je prijenos znanja i vještina potrebnih za siguran boravak, odmor i rekreaciju u planinama i na drugim terenima gdje se mogu primijeniti planinarska i penjačka znanja i vještine, kao i za obavljanje drugih zadaća koje doprinose sigurnosti kretanja i boravka u planinama.

VRSTE ŠKOLA I STRUČNA NADLEŽNOST

Članak 3.

Školovanje članova HPS-a provodi se putem škola, tečaja, seminara, radionica i vježbi. Škole i tečaj (u daljnjem tekstu škole) su programom uređene vrste poduke kojima se stječu stručna znanja, vještine, sposobnosti i navike. Seminari, radionice i vježbe su povremene edukativne akcije manjeg opsega i kraćeg trajanja.

U HPS-u postoje sljedeće vrste škola (u drugom stupcu navedena je stručna nadležnost):

Br.	Vrsta škole/tečaja	Nadležna komisija HPS-a
PLANINARSKO ŠKOLOVANJE		
1.	Dječja planinarska škola	Komisija za školovanje
2.	Opća planinarska škola	Komisija za školovanje
3.	Viša planinarska škola	Komisija za školovanje
4.	Tečaj za markaciste	Komisija za planinarske putove
5.	Tečaj za čuvare planinske prirode	Komisija za zaštitu prirode
6.	Tečaj za vodiče na ljetno planinarenje (A standard)	Komisija za vodiče
7.	Tečaj za vodiče na zimsko planinarenje (B standard)	Komisija za vodiče
8.	Tečaj za vodiče na sportsko penjanje (C standard)	Komisija za vodiče*
9.	Tečaj za vodiče na stijensko penjanje (D standard)	Komisija za vodiče*
10.	Tečaj za vodiče na ledno penjanje (E standard)	Komisija za vodiče*
11.	Tečaj za vodiče na alpinizam (F standard)	Komisija za vodiče*
12.	Tečaj za vodiče na planinsko skijanje (G standard)	Komisija za vodiče*
13.	Ljetna alpinistička škola	Komisija za alpinizam
14.	Zimska alpinistička škola	Komisija za alpinizam
15.	Speleološka škola	Komisija za speleologiju
16.	Škola planinskog skijanja	Komisija za planinsko skijanje
SPORTSKO-PENJAČKO ŠKOLOVANJE		
17.	Dječja sportsko-penjačka škola	Komisija za sportsko penjanje
18.	Škola sportskog penjanja u dvorani	Komisija za sportsko penjanje
19.	Sportsko penjačka škola	Komisija za sportsko penjanje

Za škole obilježene zvjezdicom (znakom *) odnosno tečaje za vodiče C, D, E, F i G standarda, nadležnost za stručna pitanja iz specijalističkih djelatnosti uređuju se programom školovanja za pojedinu vrstu škole.

Osim navedenih vrsta škola, HPS može u suradnji s obrazovnim ustanovama organizirati i provoditi specijalizirane programe osposobljavanja instruktora, trenera i drugog stručnog osoblja. Za takve vrste školovanja primjenjuju se posebni programi, i na njih se ne odnose odredbe ovog pravilnika nego se uvjeti i načini provođenja programa uređuju posebnim ugovorom između HPS-a i obrazovne ustanove.

Izvršni odbor HPS-a može donijeti odluku o usvajanju nove vrste škole, ako se za tim ukaže opravdana potreba.

PROGRAM ŠKOLE

Članak 4.

Škole u HPS-u provode se prema programu određene vrste škole.

Program škole obavezno sadrži odredbe kojima se uređuju sljedeća pitanja:

osnovna obilježja

- naziv,
- opis,

nadležnosti

- stručna nadležnost,
- organizator,
- voditelj,
- nastavno osoblje,

organiziranju škole

- organizacijske zadaće,
- uvjeti za upis,
- trajanje,
- mjesto održavanja,

nastavni kurikulum

- predavanja (uključujući popis nastavnih tema, detaljan opis sadržaja i satnicu),
- praktični rad (način organizacije praktične odnosno terenske nastave, uključujući popis nastavnih tema i detaljan opis sadržaja),
- literatura,
- ishodi učenja,
- uvjeti uspješnosti završetka škole,

ispit

- provođenje ispita,
- voditelj ispita,
- uvjeti za pristup na ispit
- ispitni kriteriji i način ocjenjivanja,
- ispitni ishod (uključujući stručni naziv koji se stječe polaganjem ispita i sl.),

usavršavanje

- usavršavanje i obnavljanje znanja i vještina.

Programe svih vrsta škola donosi Izvršni odbor HPS-a, na prijedlog i uz uvažavanje stručnog mišljenja nadležne komisije. Nadležna komisija može, temeljem evaluacije primjene programa za pojedinu vrstu škole, kao i u slučaju potrebe usklađivanja programa s drugim aktima, predložiti izmjene i dopune odnosno druge prilagodbe programa. Komisije nisu ovlaštene bez suglasnosti Izvršnog odbora HPS-a unositi izmjene i dopune u programe te provoditi druge prilagodbe programa.

Programe seminara, radionica i vježbi utvrđuje organizator te ih dostavlja nadležnoj komisiji.

ORGANIZATOR

Članak 5.

Organizator škole može biti nadležna komisija HPS-a, udruga članica HPS-a ili više udruga članica HPS-a zajedno, prema uvjetima iz programa školovanja za pojedinu vrstu škole.

Organizator je dužan osigurati kvalitetne uvjete za rad škole:

- prikladan prostor za izvođenje nastave,
- neophodnu opremu za izvođenje nastave (računalo, projektor, platno, tehničku opremu i sl.),
- smještaj za polaznike i nastavno osoblje.

Organizator škole dužan je voditi sljedeće evidencije:

- popis polaznika,
- popis nastavnog osoblja koji sudjeluje u izvođenju škole,
- popis polaznika koji su s uspjehom završili školu.

Organizator snosi odgovornost za kvalitetnu i sigurnu izvedbu škole.

VODITELJ

Članak 6.

Voditelja škole pri registraciji škole imenuje organizator, a potvrđuje nadležna komisija.

Organizacijske, metodičke, stručne i druge uvjete za voditelja škole utvrđuje Hrvatski planinarski savez. Ti uvjeti uređuju se programom odgovarajuće vrste škole i odlukom nadležne komisije.

Za voditelja ne može biti imenovana osoba osuđivana za teška kaznena djela, a posebno ne osoba osuđena za djela seksualnog iskorištavanja ili seksualnog zlostavljanja djece.

Voditelj obavlja sljedeće zadaće:

- izrađuje najavu škole s uputama za upis polaznika,
- izrađuje plan škole,
- određuje nastavno osoblje u skladu s uvjetima iz programa škole,
- organizira predavanja i praktičnu nastavu (izlete, ture, terensku nastavu i sl.) prema programu i planu škole,
- skrbi o ispravnosti i dostupnosti tehničke opreme i nastavnih sredstava,
- provjerom članskih iskaznica utvrđuje imaju li svi polaznici odgovarajuću člansku markicu HPS-a za tekuću godinu,
- prati napredak polaznika tijekom škole,
- zajedno s organizatorom, i u njegovo ime, obavlja postupak registracije i verifikacije škole.
- sastavlja izvješće o školi,
- odgovoran je prema nadležnoj komisiji za provođenje škole u skladu s programom,
- odgovoran je prema organizatoru škole.

Voditelj ima pravo promjene plana u slučaju nepredviđenih ili nepovoljnih okolnosti.

Voditelj ima pravo isključiti polaznika koji ugrožava sigurnost, nedolično se ponaša ili na drugi način onemogućava uredno izvođenje nastave.

NASTAVNO OSOBLJE

Članak 7.

Školovanje provode ovlaštteni instruktori, treneri, predavači, učitelji, edukatori, asistenti ili demonstratori, odnosno vodiči, markacisti, sportski penjači, alpinisti, planinski skijaši, speleolozi HPS-a, gorski spašavatelji HGSS-a, liječnici ili medicinski tehničari i druge osobe koje su stručne za pojedine nastavne teme. Stručne osobe za pojedine nastavne teme, kao što su prva pomoć, meteorologija i zaštita prirode, ne moraju biti članovi osnovnih planinarske udruge članice HPS-a.

Potrebna razina stručnosti za podučavanje pojedine nastavne teme utvrđuje se programom školovanja. Stručne, organizacijske, metodičke i druge uvjete za stjecanje ovlaštenja i instruktorskih licenci za rad na školama utvrđuje nadležna komisija.

Licenca za obavljanje instruktorskih, trenerskih ili drugih poslova koji uključuju kontakt s djecom ne može se povjeriti osobi osuđivanoj za djela seksualnog iskorištavanja ili seksualnog zlostavljanja djece.

U školama koje obuhvaćaju praktičan rad s užadi ili bilo kakav drugi oblik praktičnog rada koji zahtjeva da se pažnja instruktora posveti manjem broju polaznika, nužno je osigurati dovoljan broj nastavnog osoblja koji omogućava sigurno i funkcionalno izvođenje zadataka.

Za seminare, radionice i vježbe koji sadrže poduku o stručnim tehnikama potrebno je angažirati nastavno osoblje s odgovarajućom instruktorskom licencom.

NAJAVA ŠKOLE

Članak 8.

Prije početka škole organizator škole objavljuje najavu održavanja škole, odnosno obavijest o upisu polaznika.

Najava škole (obavijest o upisu polaznika) obavezno sadrži:

- naziv organizatora,
- vremensko razdoblje održavanja škole,
- uputu za prijavu polaznika,
- cijenu školarine,
- ime i prezime voditelja škole.

Najava škole može sadržavati i druge informacije za polaznike.

IZRADA PLANA ŠKOLE

Članak 9.

Prije početka škole organizator škole dužan je izraditi plan škole koji sadrži:

- naziv organizatora,
- vremensko razdoblje održavanja škole,
- popis predavanja s imenima predavača,
- popis planiranih izleta i vježbi,
- ime voditelja škole.

Plan škole može sadržavati i druge informacije za polaznike.

Plan škole mora biti usklađen s odgovarajućim programom školovanja.

ZAHTJEVI ZA REGISTRIRANJE I VERIFICIRANJE ŠKOLE

Članak 10.

Za škole kojima je organizator udruga članica HPS-a organizator je obavezan provesti registraciju i verifikaciju. Postupke registracije i verifikacije za pojedinu vrstu škole provodi nadležna komisija. Za podnošenje zahtjeva za registriranje i verificiranje škole koriste se obrasci koji su dostupni na mrežnoj stranici HPS-a.

- **Registriranje** škole provodi se prije početka škole, a obuhvaća provjeru i potvrdu da su ispunjeni uvjeti za održavanje škole u skladu s ovim Pravilnikom i programom odgovarajuće vrste škole.
- **Verificiranje** škole provodi se na kraju škole, a obuhvaća provjeru i potvrdu da je škola provedena u skladu s ovim Pravilnikom i programom odgovarajuće vrste škole.

U svrhu **registriranja škole** organizator je dužan prije početka provođenja škole nadležnoj komisiji dostaviti:

- ispunjen obrazac za registraciju škole,
- dinamički plan škole,
- prijedlog za imenovanje voditelja škole,
- prijedlog za imenovanje voditelja ispita, ako program škole obuhvaća završni ispit,

U svrhu **verificiranja škole** organizator je dužan na kraju škole dostaviti:

- izvješće voditelja o provedenoj školi, iz kojeg je vidljivo je li škola ostvarena u skladu s planom i programom ili je došlo do odstupanja,
- popis polaznika koji su uspješno završili školu, a koji mora sadržavati ime, prezime, godinu rođenja svakog polaznika te podatak o članstvu u kojoj je osnovnoj planinarskoj udruzi učlanjen.

Škola mora biti provedena unutar jedne godine od registracije, osim iznimno za škole koje obuhvaćaju rad u zimskim uvjetima.

Zahtjev za verificiranje škole treba dostaviti u roku od mjesec dana od završetka škole.

REGISTRIRANJE I VERIFICIRANJE ŠKOLE

Članak 11.

U slučaju da se pri registriranju, tijekom provedbe ili pri verificiranju utvrdi da škola ima nedostatke u izvedbi, ili u slučaju da dostavljena dokumentacija nije potpuna, nadležna komisija može dati preporuke ili odrediti obvezujuće mjere za uklanjanje nedostataka.

Nadležna komisija može odbiti registriranje ili verificiranje škole ako škola nije usklađena s ovim Pravilnikom ili odgovarajućim programom škole HPS-a, a osobito u slučajevima kada:

- plan škole nije u skladu s programom škole,
- organizator ne ispunjava uvjete iz programa škole,
- voditelj ne ispunjava uvjete iz programa škole,
- nastavno osoblje ne ispunjava uvjete iz programa škole,
- škola nije provedena u skladu s programom škole,
- organizator odbija uskladiti plan škole s programom škole,
- škola sadrži ozbiljne sigurnosne propuste i pogreške.

Udruge članice HPS-a ne mogu provoditi škole koje nisu usklađene s Pravilnikom o školovanju HPS-a i odgovarajućim programom škole. Udruge članice HPS-a ne mogu samostalno donositi niti provoditi programe školovanja, izdavati diplome, stručne nazive i licence, bez odobrenja nadležne komisije.

Nadležna komisija vodi popis škola. U popisu se evidentiraju registrirane i verificirane odnosno održane škole, a za škole koje nisu registrirane ili verificirane upisuju se uvjeti koji nisu ispunjeni, preporuke i mjere izrečene organizatoru.

UVJETI ZA UPIS

Članak 12.

Obavezni uvjeti za upis polaznika su:

- članstvo u planinarskoj udruzi članici HPS-a - dokazuje se članskom iskaznicom HPS-a s odgovarajućom članskom markicom za tekuću godinu,
- odgovarajuća dob polaznika prema programu odgovarajuće vrste škole,
- stručni uvjeti za upis polaznika prema programu odgovarajuće vrste škole.

U školu koju organizira osnovna planinarska udruga mogu se upisati i polaznici iz drugih osnovnih planinarskih udruga članica HPS-a, ako škola nije popunjena članovima udruge organizatora.

Organizator može odrediti dodatne uvjete za upis polaznika. U slučaju popunjenja kapaciteta organizator može odrediti i dodatni izlučni kriterij ili obustaviti daljnje upise.

Osobni podaci polaznika koji se prikupljaju prilikom upisa u školu mogu se koristiti isključivo u svrhu evidentiranja polaznika te informiranja polaznika o školi i aktivnostima planinarske udruge. Ispunjena prijavnica za upis polaznika smatra se valjanom izjavom o pristanku za korištenje osobnih podataka u navedene svrhe. Organizator je obavezan prikupljene podatke o polaznicima koristiti isključivo za navedene svrhe te ih čuvati od trećih osoba.

ŠKOLARINA I TROŠKOVI

Članak 13.

Cijenu školarine određuje organizator škole, pri čemu iznos školarine ne može biti viši od maksimalnog iznosa koji određuje nadležna komisija.

Iz sredstava prikupljenih od školarine organizator:

- pokriva troškove izvođenja škole,
- pokriva troškove nabavke didaktičke opreme koja se koristi za provođenje škole,
- podmiruje troškove provedbe ispita i izdavanja uvjerenja HPS-a,
- podmiruje i druge troškove povezane s izvođenjem škole.

MJERE SIGURNOSTI

Članak 14.

Organizator je dužan svakog polaznika upoznati objektivno s rizicima, a u slučaju škole koju pohađaju djeca, organizator je dužan o tome upoznati i roditelja ili staretelja. Organizator je dužan poduzeti zaštitne mjere za otklanjanje ili umanjeње opasnosti pri provođenju škole. Organizator može od polaznika, odnosno roditelja ili staratelja djeteta, zatražiti pisanu izjavu da je upoznat objektivno s rizicima i odgovornosti.

Organizator može od polaznika zatražiti da koristi odgovarajuću tehničku i zaštitnu opremu.

Organizator škole dužan je provjeriti ima li svaki polaznik važeću člansku iskaznicu i člansku markicu HPS-a, posredstvom koje je osiguran za slučaj nesreće. Ako škola sadrži aktivnosti povećanog rizika organizator može polaznika uputiti da ugovori osobno osiguranje za takve aktivnosti ili da poduzme druge mjere osobnog osiguranja.

METODE POUČAVANJA

Članak 15.

U uvodnom satu polaznike treba upoznati sa svrhom, zadaćama i metodama rada te obvezama koje proizlaze iz programa.

Sadržaji su odmjereni prema stupnju osposobljavanja i treba ih obrađivati na pitanjima koja su polaznicima bliska, na pojednostavljen i sažet način. Treba izbjegavati primjere u složenoj i nedostupnoj situaciji.

Program treba ostvariti tako da se u najvećoj mogućoj mjeri sadržaji zorno osmišljavaju i usvajaju.

Predavanja se, u pravilu, provode u trajanju od od 45 minuta.

Predavače treba uputiti da se prema mogućnostima, koriste raspoloživim sredstvima (projektor), a također da reagiraju na pozitivna iskustva polaznika i primjenjuju ih u nastavi.

Sadržaji predavanja su ograničeni brojem sati i zato treba racionalno koristiti raspoloživo vrijeme.

U provedbi školovanja polaznicima treba dati informacije o literaturi i poticati ih na korištenje literature i vjerodostojnih mrežnih izvora.

PRAĆENJE NAPRETKA POLAZNIKA

Članak 16.

Tijekom škole voditelj prati pohađanje predavanja te zalaganje sudionika u provođenju praktičnih vježbi i zadataka te utvrđuje za svakog polaznika zadovoljava li uvjete uspješnosti završetka škole.

Uvjeti uspješnog završetka za svaku pojedinu vrstu škole uređuju su programom škole.

PROVOĐENJE ISPITA

Članak 17.

Za škole koje u programu imaju završni ispit, stečeno znanje i vještine utvrđuju se provjerom znanja i vještina koja se provodi prema uvjetima iz programa školovanja. Ispit treba biti koncipiran tako da potakne polaznike na ponavljanje i utvrđivanje potrebnih znanja i vještina.

VODITELJ ISPITA

Članak 18.

Za škole koje u programu imaju završni ispit, voditelja ispita na prijedlog organizatora škole određuje nadležna komisija. Voditelj ispita mora biti član HPS-a, ali u slučaju kada je organizator osnovna planinarska udruga, voditelj ispita ne mora nužno biti član osnovne planinarske udruge koja je organizator škole.

Zadaće voditelja ispita su:

- provjeravanje ispunjava li član uvjete za pristup na ispit,
- osiguravanje radnih uvjeta za provođenje ispita,
- angažiranje dovoljnog broja ispitivača i organiziranje ispitne komisije,
- dogovor s ispitivačima o usklađenom ocjenjivanju i primjeni ispitnih kriterija,
- obavješćivanje ispitanika o ocjenama i ishodu ispita,

- sastavljanje i podnošenje izvješća o provedenom ispitu s evidencijom ispitnih ocjena svih kandidata, organizatoru i nadležnoj komisiji.
- pribavljanje, supotpisivanje i uručivanje uvjerenja HPS-a o položenom ispitu ili diplome HPS-a, sukladno programu škole.

UVJETI ZA PRISTUP NA ISPIT

Članak 19.

Uvjeti za pristup na ispit su:

- članstvo u planinarskoj udruzi članici HPS-a - dokazuje se članskom iskaznicom s ovjerenom članskom markicom za tekuću godinu,
- uspješno završena odgovarajuća vrsta škole,
- stručni uvjeti iz programa odgovarajuće vrste škole.

U slučaju opravdanog izostanka s ispita, polaznik može pristupiti ispitu u idućem terminu ili može pristupiti ispitu za istu vrstu škole kod drugoga organizatora.

ISPITNI KRITERIJI I OCJENJIVANJE

Članak 20.

Ispitni kriteriji i način ocjenjivanja utvrđuju se programom određene vrste škole.

- U slučaju nedovoljnog znanja, voditelj ispita može uputiti polaznika na ponavljanje znanja iz određene nastavne teme, ili ponavljanje cijelog ispita.

DIPLOMA

Članak 21.

Kao dokaz o uspješno položenom ispitu izdaje se diploma HPS-a.

Diploma se ne može izdati prije završnog ispita.

Diplomu potpisuju voditelj škole i ovlaštena osoba HPS-a.

EVIDENCIJE ŠKOLA, POLAZNIKA ŠKOLA I NOSITELJA STRUČNIH NAZIVA

Članak 22.

HPS vodi evidenciju o školama, uključujući evidenciju članova koji su završili škole po programima HPS-a i školovanjem u HPS-u stekli stručne nazive HPS-a.

STRUČNI NADZOR

Članak 23.

Hrvatski planinarski savez provodi stručni nadzor nad provođenjem školovanja. Nadležna komisija može odrediti osobu za provođenje stručnog nadzora nad organizacijom i provođenjem programa.

Osoba koja obavlja stručni nadzor u ime HPS-a o svojem nadzoru treba izvijestiti nadležnu komisiju te po potrebi zatražiti od organizatora otklanjanje nedostataka.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Ovaj pravilnik stupa na snagu odlukom Skupštine HPS-a.

Izvršni odbor HPS-a usvojit će programe svih škola iz članka 3. ovog pravilnika.

Usvajanjem programa školovanja za pojedine vrste škola prestaju važiti:

- Pravilnik o maloj planinarskoj školi,
- Pravilnik o općoj planinarskoj školi,
- Program sportsko penjačkih škola,
- Program specijalističkog školovanja u speleologiji,
- Program školovanja u Vodičkoj službi HPS-a.

Predsjednik HPS-a
Darko Berljak